Autor Guste Santini
Četvrtak, 31 Prosinac 2009 21:39

Turobna 2009. Godina ostavlja nas u magli, kiši, južini…

Hrvatski građani očekuju sve manje dobrog. Polako ali sigurno prepoznaju dubinu svekolike krize hrvatskog društva. Nezaposlenost, nezaposlenost svakodnevna je stvarnost bez šanse/mogućnosti da se bilo što promjeni. Socijalni naboji rastu, priča o boljitku jenjava, političari tvrde da neće biti gore…. Međutim, gore može biti to je danas svima jasno I nitko se više ne obazire na lijepe priče.

Takva je stvarnost. Po mome mišljenju naredna, 2010., godina neće donijeti nikakvog poboljšanja a pogoršanje bi moglo biti značajno.

Krenimo redom.

Za razliku od aktualne procjene, kojem se Vlada priklonila prilikom sastavljanja proračuna, da će društveni proizvod porasti za polovinu postotnog poena ja predviđam njegovo smanjenje od najmanje 3% pri čemu, ne promjeni li se politika, vjerojatnije je smanjenje od 5%. Prema tome, u prvom koraku postoji razlika u procjeni koja potom derivira mnoge druge probleme. Tako predviđam još drastičnije smanjenje zaposlenosti I nikako se ne mogu složiti da smo dosegli dno krize. Robna razmjena će se vjerojatno tek neznanto povčati. Turistička aktivnost će u najboljem slučaju ostati na (približno) ovogodišnjoj razini ukoliko joj Vlada dade primjereniju podršku - što je malo vjerojatno.

Posebno valja razmotriti, kratkoročno I dugoročno, problem brodogradnje. Na ovim sam stranicama o brodogradnji dosta toga napisao I neću ponavljati. Međutim, dužan sam upozoriti da problem brodogradnje valja promatrati kao društveni problem I gubitkom brodogradnje zapravo napuštamo jadransku orijentaciju, što može imati nesagledive posljedice. Svjetska kriza mogla bi “pripomoći” da brodogradnja ostane nacionalna strateška industrijska grana. Odnos vlasti prema brodogradnji pokazuje da osim vatrogasnih mjera, kako da se smanji depresija u gospodarstvu, nema “vremena” da razmotri kmpleksni problem brodogradnje.

Tečaj I inflacija će ostati, nadam se, pod kotrolom. Eventualna devalvacija kune vratila bi nas u devedesete godine prošlog stoljeća ali sa neuporedivo većim ograničenjem nego što su tada bili. Ostaje problem deflacije koji se pokušava riješiti interventnim fondom što sam prošli tjedan komentriao na ovim stranicama.

Kamatne stope će se zadržati, moguće je tek neznatno njihovo smanjenje, jer ne treba gubiti iz vida da je bankarski sustav oligopolne strukture, s jedne strane, I, s druge strane, da su vodeće banke u vlasništvu inozemnih banaka. Prema tome, centralna će banka u narednoj godini, u uvjetima stabilnog tečaja, imati problem likvidnosti jer će prisutna kreditna kontrakcija potrajati. Jedina “svjetla točka” u cijeloj priči je država koja će I dalje trošiti, trošiti I samo trošiti.

Inozemni dug I devizne pričuve usko su vezane. Ukoliko vjerovnici budu spremni da nam odobre nove kredite za iznos dužnih kamata I za iznos kojim ćemo pokriti deficit vanjskotrgovinske balance bit će lakše – “lakše se diše”. Ukoliko, pak, iz bilo kojeg razloga inozemni vjerovnici ne pokažu srpemnost morat ćemo ispod cijene rasprodavati obiteljsko

srebro. Vjerojatno je da će se dogoditi jedno I drugo. Jasno da povećanje inozemnog duga I rasprodaja obiteljskog srebra smanjuje broj stupnjeva slobode ali to za naše vatrogasce je tek sekundarno pitanje.

Što bi valjalo učiniti čitoacima ovih stanica je uglavnom poznato. O svojim stavovima upoznao sam javnost putem javnih sredstava priopčavanja kao I u mojim radovima. To što se to ignorira prelazi moje mogućnosti. Ja sam svoju građansku I znantsvenu dužnost ispunio iako se zbog toga ne osjećam ništa bolje.

Na kraju sretna Vam nova godina I neka vas ova depresija dotakne – što manje I što blaže.